

TALOUSARVIO 2014

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2014 - 2016

Haapajärven seurakunta

Haapajärven seurakunta

Seurakunnan toiminnalliset painopisteet vuonna 2014

1. Jumalanpalveluselämän kehittäminen

- Kolmivuotinen Tiellä – på väg –jumalanpalveluselämän kehittämishanke päättyi syksyllä 2013, mutta vuoden 2014 aikana jatketaan saatujen hyvien kokemusten hyödyntämistä ja kehitetään seurakunnan jumalanpalveluselämää koeteltujen suuntaviivojen pohjalta
- Kehittämistyötä ohjaa jumalanpalvelus- ja musiikkityön vastuuryhmä
- Vuonna 2014 vahvistetaan jumalanpalvelusryhmien toimintaa ja kehitetään päiväjumalanpalveluksen lisäksi vapaamuotoisempia iltajumalanpalveluksia, nuorten osuutta jumalanpalveluksissa vahvistetaan mm. nuorten oman jumalanpalvelusryhmän kautta
- Läpäisevyysperiaate: kaikki mukaan

2. Seurakuntalaisuuden vahvistaminen

- Osa kokonaiskirkon tavoitetta
- Seurakuntalaiset kantavat enemmän vastuuta omasta seurakunnastaan ja sen toiminnasta
- Suurella sydämellä -auttamistoiminnan kehittäminen ja tietoisuuden lisääminen
- Työtä kehittää työryhmä

VUODEN 2014 TALOUSARVION VALMISTELUN PERUSTEITA

Suunnittelun lähtökohdat

Seurakunnan toiminnan ja talouden suunnittelu on mahdollisuuksien selvittämistä ja hyödyntämistä, erilaisten toimintavaihtoehtojen etsimistä, palvelujen asettamista tärkeysjärjestykseen, ongelmien ratkaisuvaihtoehtojen hakemista ja toiminnan sopeuttamista seurakunnan tuloperustaan.

Talouden nykytila

Seurakuntien talous heikkeni vuonna 2012. Verotulot alenivat 2,8 %. Kirkollisveron tilitykset tosin kasvoivat 0,8 % mutta yhteisöveron tilitykset alenivat 26,1 %. Toimintakate kasvoi 0,5 % mutta investointien määrä aleni. Sellaisten seurakuntien määrä lisääntyi, joissa vuosikate ja tilikauden tulos oli negatiivinen. Vuoden 2013 verotilitykset ovat kasvaneet elokuun loppuun mennessä 1,3 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Kirkollisverotilitykset ovat kasvaneet elokuun loppuun mennessä 0,9 %. Kirkollisveron tilitysten jako-osuuden muutosten vuoksi vertailu vuoteen 2012 ei anna oikeaa kuvaa tilityksen kehityksestä. Vuonna 2012 jako-osuutta alennettiin joulukuussa lähes 3 %. Siksi alkuvuoden tilitykset vuosien välillä eivät ole vertailukelpoisia. Lisäksi kuluvan vuoden elokuussa tehtiin verovuoden 2012 jako-osuuteen tarkistus ylöspäin ja seurakunnille tilitettiin 14 miljoonaa euroa verovuoden 2012 kirkollisveroa. Seurakunnissa maksuunpanotilityksen arvioidaan olevan tavanomaista tasoa korkeampi eli noin 90 miljoonaa euroa. Vuosi siten määrä oli 101 miljoonaa euroa. Elokuisen tarkistustilityksen ja tavanomaisen suuruisen maksuunpanotilityksen ansiosta kirkollisverotilitysten odotetaan kasvavan viime vuoteen verrattuna noin 4 %.

Vuoden 2013 yhteisöveron tilitykset ovat verokannan alentumisesta huolimatta kasvaneet seurakunnissa. Elokuisen loppuun mennessä kasvua oli 6,1 %. Mikäli loppuvuoden tilitykset noudattavat tavanomaista kehitystä, kasvaa koko vuoden tilitysmäärä lähes 4 %. Vuosi sitten tilityksiä vähensi poikkeuksellisen suuri kaksinkertaisen verotuksen estämisestä johtunut veron takaisinmaksu. Yhteisöveron jako-osuus seurakunnille oli 2,3 % vuonna 2012 ja vuonna 2013 se on 2,35 %. Kansantalouden tuotanto pieneni kesäkuussa 0,1 % ja edellisvuoden tasosta 1,6 %. Tuotanto on laskenut viimeiset kaksi vuotta.

Suhdanne-ennusteita vuodelle 2014

Taloudessa eletään taantumaa tai korkeintaan nollakasvua. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan Suomen bruttokansantuote supistuu kuluvana vuonna 0,5 %. Talouden epävarmuudesta ja ennustamisen vaikeudesta kertoo se, että vuosi sitten tälle vuodelle ennustettiin 1,6 %:n kasvua. Ensi vuodeksi talouden ennustetaan piristyvän ja kasvun olevan vähän yli yksi prosentti. Inflaatio jatkuu alhaisella, alle kahden prosentin tasolla. Tilastokeskuksen mukaan työttömyysaste oli heinäkuussa 6,6 % ja luku oli laskussa. Kausivaihtelu huomioiden työttömyysasteen trendi oli 7,7 %. Ensi vuodeksi työttömyysasteen ennustetaan kasvavan reiluun kahdeksaan prosenttiin. Kun talous on taantumassa tai enimmilläänkin kasvu on vähäistä, paikallisilla olosuhteilla on suuri merkitys arvioitaessa seurakunnan talouden kehitystä. Paikkakunnan työllisyyden ja yritysten toimintaedellytysten kehittymistä on pyrittävä seuraamaan mahdollisimman tarkasti. Molemmat vaikuttavat välittömästi verotuloihin.

Kirkollisvero ja jäsenmäärän kehitys

Jäsenmäärän kehityksellä on välitön vaikutus kirkollisveron määrään. Toisaalta nuorten eroamisilla ei ole välitöntä vaikutusta verotuloihin, koska he muun muassa opiskeluiden vuoksi eivät ole palkkatöissä. Huolellisen taloussuunnittelun yhtenä ulottuvuutena on tuntee seurakunnan jäsenistön veronmaksukyky. Helpoimmin arviointi tapahtuu selvittämällä työikäisen jäsenistön määrä. Toiseksi on hyväksi selvittää alle 30-vuotiaiden jäsenten määrä ja sen kehitys. Tällä voidaan ennustaa kirkollisveron kehitys noin viiden vuoden kuluttua. Tilastojen mukaan kirkosta eroajat ovat pääsääntöisesti nuoria ja nuoria aikuisia. Veronsaajien internetpalvelussa julkaistaan kuntakohtainen tulokehitystilasto, jota kannattaa hyödyntää seurakunnan kirkollisveron kehityksen arvioimiseksi (ks. <http://veronsaajat.vero.fi/fi-fi/tilastot/>).

Kirkollisverotilitysten määrään vaikuttaa ensinnäkin suoritettujen ennakonpidätysten tilitysten määrä ja toiseksi viimeksi valmistuneen verotuksen ja jäsenmäärätietojen perusteella määriteltävän jako-osuuden suuruus. Tilitysten jako-osuus määrittää sen, kuinka suuri summa työnantajien suorittamista ennakonpidätyksistä tilitetään edelleen eri veronsaajille. Jokaisessa verotilityksessä tilitetään myös aikaisemmilta verovuosilta toteutuneita verotuloja. Tästä syystä tilivuonna tilitetyt kirkollisverot eivät koskaan kerro kyseisen vuoden verotulojen oikeaa määrää. Verotulojen kehitystä arvioitaessa on aina tarkasteltava aikaisempien verovuosien valmistuneita verotuksia ja tilitettyjä veroja. Kunnallisveron ennustetaan kasvavan noin 0,6 % vuonna 2014.

Eniten kirkollisverotilitysten määrään vaikuttavat seurakunnan jäsenistö ja heidän palkkatulostaan tehdyt ennakonpidätykset. Vaikka jako-osuudet määräytyvät aikaisemman vuoden toteutuneen verotuksen perusteella, tilitettävä rahamäärä muodostuu sen hetkisten ennakonpidätysten määristä. Seurakunnassa, jonka alueella talous kasvaa eikä jäsenmäärässä tapahdu suurta alenemaa, voi kirkollisverotilitysten määrä kasvaa. Yleistä kirkollisveron kasvuennustetta on vaikea antaa, koska paikalliset olosuhteet vaihtelevat suuresti. Jäsenmäärän muutokset huomioiden kirkollisveron tuottokehitys on yleensä vähäisempää kuin kunnallisveron.

Yhteisövero

Yhteisöjen verokanta alenee 20 prosenttiin vuoden 2014 alusta lukien. Suomen hallituksen budjettiesityksessä 29.8.2013 mainitaan, että koko verotuottomenetykset kohdistuu valtion osuuteen, koska verokannan alentamisesta aiheutuva verotuottojen menetys kompensoidaan kunnille ja seurakunnille niiden yhteisöveron jako-osuutta korottamalla ja alentamalla valtion osuutta vastaavasti. Muutokset verotilityslakiin tehdään syksyn aikana ja lopullinen jako-osuuden suuruus saadaan selville mahdollisesti vasta joulukuussa. Yhteisöverotilitysten määrään odotetaan pysyvän nykytasolla. Talouden suhdanteiden muutokset vaikuttavat välittömästi myös yhteisöverotilitysten määrään. Kuntaliiton ennusteen mukaan yhteisövero kasvaisi vuonna 2014 lähes 6 %. Koska kuntien ja seurakuntien saama osuus yhteisöveron tuotosta kehittyy pää osin samassa suhteessa, voi Kuntaliiton ennustetta käyttää myös seurakuntia koskevana.

Eläkemaksut

Palkkaperusteista eläkemaksua korotettiin kaksi vuotta sitten 28 prosenttiin. Nyt tullaan esittämään, että maksu pysyisi samana myös vuonna 2014. Uutta kirkollisveron määrään perustuvaa eläkemaksua alettiin periä vuoden 2013 alusta lukien. Sen suuruudeksi kirkolliskokous päätti 1,2 %. Eläkemaksun suuruuden esitetään pysyvän samana, eikä sen korottamiseksi ole suunnitelmia. Molemmista eläkerahastoa kartuttavista maksuista lopullisen päätöksen tekee marraskuussa 2013 kokoontuva kirkolliskokous.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut muodostuvat palkoista, pakollisista henkilösivukuluista ja vapaaehtoisista henkilöstökuluista. Palkkasummaan tulee lisätä seuraavat sivukulut: eläkevakuutusmaksu 28 %, sosiaaliturvamaksut 2,12 %, työttömyysvakuutusmaksu 1 990 500 eurosta 0,8 % ja ylittävältä osalta 3,2 %. Ryhmähenkivakuutus on keskimäärin 0,08 % ja tapaturmavakuutus keskimäärin 0,7 %. Tarkemmat tiedot tulee varmistaa vakuutusyhtiöltä. Vuonna 2014 voimaan tulevat prosenttiluvut selviävät vasta tämän vuoden lopulla. Sivukulut ovat yhteensä 31,7 prosentista noin 34,1 prosenttiin. Muita henkilöstökuluja ovat muun muassa työterveydenhuollosta, työpaikkaruokailusta, matkustamiskustannuksista sekä erilaisista työkyvyn ylläpidosta ja virkistäytymisestä aiheutuvat kulut.

Kirkon yleinen virka ja työehtosopimus 2012–2013 on voimassa 31.3.2014 saakka. Työmarkkinakeskusjärjestöt ovat sopineet linjauksista, joiden pohjalta työnantaja- ja palkansaajaliitot alkavat neuvotella työehtosopimuksista seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. Syntynyt työllisyys- ja kasvusopimus tuo palkansaajille ensimmäisen sopimusjakson ensimmäisen vuoden aikana 20 euron ja toisen vuoden aikana 0,4 %:n palkankorotukset. Ensimmäinen korotus tulee voimaan 4 kuukautta sopimuksen alkamisesta ja toinen 12 kuukautta ensimmäisen korotuksen jälkeen. Kolmas vuosi on optiovuosi, josta sovitaan kesäkuussa 2015. Sopimuksen voimantulo edellyttää, että liittotason neuvotteluissa saavutetaan seuraavan 8 viikon kuluessa riittävä kattavuus sopimukseen sitoutumisesta.

Koska ensimmäinen 20 euron korotus tulee voimaan vasta 1.8.2014, on sen vaikutus henkilöstön palkkauskustannuksiin vuositasona vähäinen.

Henkilöstön määrää ja kustannuksia tulee suunnitella ja arvioida pitkäjänteisesti. Silloin yksittäisten palkantarkistusten välittömiin vaikutuksiin on varauduttu hyvissä ajoin.

Kiinteistöjen ylläpitokulut

Kiinteistöjen ylläpidon kustannukset ovat nousseet vuodessa 2,8 % (kesäkuu 2013). Eniten kallistuivat kaukolämpökustannukset 7,9 %. Erilliskustannukset kasvoivat 5,8 %, käyttö - ja jätevesikustannukset 4,8 %, kunnossapitopalvelun kustannukset 0,8 %, käyttösähkön kustannukset 0,5 % ja tarveaineiden kustannukset 0,4 %. Kevyt polttoöljy laski 1,9 %. (Lähde: Tilastokeskus). Kiinteistöjen ylläpitokustannuksiin vaikuttavat käytettävän henkilöstön määrän lisäksi energia-, vesi-, jätevesi- ja erilaisten kunnossapitopalveluiden kustannukset.

Kirkon keskusrahastomaksu

Kirkon keskusrahastomaksu vuonna 2013 on 8,2 % laskennallisesta kirkollisverosta.

Kirkolliskokous päättää marraskuussa vuoden 2014 maksusta, jonka jälkeen Kirkkohallituksessa lasketaan seurakuntakohtaiset keskusrahastomaksut. Maksuprosentin esitetään pysyvän nykyisellään.

Seurakunnan laskennallinen kirkollisvero lasketaan siten, että verovuoden 2012 kirkollisverotuotto jaetaan seurakunnan tuloveroprosentilla.

Muuta huomioitavaa

Julkisyhteisöjen taloudenhoidon perustana on talouden tasapaino. Käytännössä talous on aina joko yli- tai alijäämäinen, mutta pitkällä aikavälillä sen tulisi olla keskimäärin tasapainossa.

Talouden suunnittelussa tulee ottaa huomioon seurakunnan talouden nykytilan yli- tai alijäämäisyys. Talouden tasapainon mittarina suositellaan käytettäväksi vuosikatteen määrän suhdetta tulevien investointien ja lainanlyhennysten vuosikeskiarvoon. Jotta seurakunnan vuosikatteen riittävyttä voidaan arvioida, on tulevista peruskorjaus- ja uusinvestoinneista ja lainanlyhennyksistä tehtävä vähintään viiden vuoden päähän ulottuva arviolaskelma.

Seurakuntatalouksissa tulisi tarkistaa, antaako tase oikeaa tietoa edellisten tilikausien ylijäämistä, rahastoista ja varauksista. Taseen vastaavaa -puolen rahoitusarvopapereiden, rahojen ja pankkisaamisten sekä muiden helposti rahaksi muutettavan omaisuuden raha-arvon tulee olla enemmän kuin vastattavaa -puolella olevien oman pääoman, yleiskatteisten rahastojen, ylijäämien ja varausten yhteismäärä. Mikäli määrissä on epäsuhta, tulee asia korjata tai ryhtyä toimiin tilanteen korjaamiseksi.

Niissä seurakunnissa, joissa uhkana on alijäämäinen talousarvio vuodelle 2014 tai joissa vuosikate ei riitä kattamaan vastaisia investointeja ja lainanlyhennyksiä, on laadittava talouden tasapainottamiseksi suunnitelma, joka ylittää vähintään kolmen vuoden päähän.

Seurakunnan voidaan katsoa olevan taloudellisessa kriisissä, jos vuosikate on ollut kahtena perättäisenä vuotena negatiivinen. Tilannetta heikentää huomattavasti taseeseen kertynyt alijäämä. Rahavarojen riittävyttä tulee myös tarkkailla. Jos rahavarojen riittävyys on alle 60 päivää, tulisi tilanteeseen kiinnittää huomiota ja pyrkiä korjaamaan tilannetta parempaan suuntaan.

Vieraan pääoman, eli velan määrä seurakunnissa on suhteellisen pieni. On kuitenkin joukko seurakuntia, joissa suhteellinen velkaantuminen on yli 50 %, joka on yksi kriisikunnan tunnusmerkistön raja-arvo. Tunnusluku kuvaa velan määrän suhdetta toiminta- ja verotuottoihin. Suhteellinen velkaantuminen -tunnusluvun kehitystä tulisi seurata säännöllisesti.

Jos seurakunta on taloudellisessa kriisissä, on talouden tasapainotustoimenpiteisiin ryhdyttävä välittömästi. Seurakunnan johdon (kirkkoherra ja talouspäällikkö) on käytävä avointa ja rakentavaa keskustelua sekä luottamushenkilöiden että työntekijöiden kanssa keinoista saada seurakunnan talous tasapainoon.

Talouden tervehtyttämiskeinoina suositellaan ensisijaisesti käytettäväksi kiinteistöjen määrän vähentämistä ja käyttökustannusten karsimista ja vasta tämän jälkeen henkilöstön määrään liittyviä ratkaisuja. Aina kun seurakunnassa tulee virka tai työsuhde avoimeksi, suositellaan tällaisen tilanteen hyödyntämistä henkilöstön vähentämiseksi. Ellei edellä mainitut keinot riitä, on turvaututtava henkilöstön lomautuksiin ja aivan viimeisenä keinona irtisanomisiin.

Eläköitymisten hyödyntämistä suositellaan käytettäväksi ensisijaisena keinona henkilöstön vähentämiseksi.

Kirkollisveroprosentin korottaminen on yksi tapa vahvistaa seurakunnan taloutta. Veroprosentin korottamisen perustana olevat toiminnalliset ja taloudelliset perusteet tulee analysoida huolellisesti. Perusteet on syytä tuoda esiin mahdollisimman avoimesti päättäjien lisäksi myös seurakuntalaisille, jotta jäsenyys seurakuntaan voisi jatkua. Hallinnossa on hyvä tehdä ensin päätöksiä talouden linjauksista ja tiedottaa niistä. Vasta sen jälkeen tehdään varsinaiset kirkollisvero- ja talousarvioesitykset. Mitä aikaisemmin tiedottaminen aloitetaan, sitä paremmat mahdollisuudet on sitouttaa jäsenet osallistumaan seurakunnan talouden tukemiseen veronkorotuksen avulla.

Seurakunnat ja kuntarakenteen muutokset

Kaikkien luterilaisten seurakuntien pitäisi tulevaisuudessa kuulua seurakuntayhtymään, jos Kirkkohallituksen valmistelema uudistus menee läpi. Muutos koskisi suurinta osaa nykyisistä seurakunnista. Uudistukseen ajavat seurakuntien köyhtyminen ja kuntarakenteen muutos. Liittymispakolla halutaan mahdollistaa pienempien seurakuntien jatkaminen. Tarkoituksena ei ole lakkauttaa seurakuntia.

Kirkkolain muutosehdotus on tarkoitus viedä kirkolliskokoukseen vuoden 2014 toukokuussa. Uudistus tulisi voimaan aikaisintaan vuonna 2015. Itsenäisiä seurakuntia oli vuoden 2013 alussa 261, kun taas vajaat 170 seurakuntaa kuului jo valmiiksi seurakuntayhtymiin. Tavoitteena on, että jokainen seurakunta kuuluisi yhtymään. Ne hoitavat tulevaisuudessa keskitetysti seurakuntien omaisuutta, hautaustoimea ja muita tukipalveluita.

Seurakunnat halutaan pitää lähiyhteisinä. Jatkossa tulevat seurakuntayhtymät noudattaisivat uusia kuntarajoja. Kirkkohallitus on ohjeistanut, että seurakunnissa on syytä olla tietoisia kunnassa ja lähiympäristössä tapahtuvista muutosprosesseista ja varautua jo etukäteen mahdollisiin muutoksiin.

Kirkolliskokouksen linjausten mukaisesti hiippakunnilla tulee olemaan keskeinen rooli seurakuntayhtymien muodostamisessa. Vuoden 2013 syyskuun lopussa hiippakuntien edustajat kokoontuivat pohtimaan, miten neuvotteluprosesseja pystyttäisiin parhaalla mahdollisella tavalla ohjaamaan ja tukemaan. Toimintatavat voivat poiketa toisistaan hiippakuntakohtaisesti. Hiippakunnille on osoitettu rakennemuutoksen kehittämisvaroja, joita on tarkoitus käyttää yhtymänmuodostamisselvitysten kustannuksiin.

Kirkkojärjestyksen 15 luvun 1 pykälän mukainen velvollisuus tasapainottaa talous

Talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, miten taseeseen kertynyt alijäämä katetaan. Tätä kirkkojärjestyksen säädöstä täytyy noudattaa talousarvion 2014 laadinta-aikana, jos edellisten tilikausien ylijäämä ei riitä kattamaan kuluvana vuonna ja/tai tulevana vuonna kertyvää todennäköistä alijäämää.

Mikäli seurakunnan talouden tunnusluvut ovat kohtuulliset ja taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää, seurakunnalla on mahdollisuus tehdä alijäämäinen talousarvio. Mikäli seurakunnan toimintakate on vuodesta toiseen verotuloja suurempi, niin kirkkovaltuuston on syytä päättää toimenpideohjelmasta, miten menot saadaan omien tulojen tasalle.

Haapajärven seurakunnan taloudellinen tilanne

Tilinpäätös vuodelta 2012 osoittaa seurakunnan talouden hitaasti normalisoituneen 2009 koetun voimakkaan laskun jälkeen. Koko valtakunnassa koettu taantuma on vaikeuttanut myös seurakunnan talouden ja toiminnan kehitystyötä. Lisäksi aikaisemmat ns. hyvät talousvuodet ovat monipuolistaneet seurakunnan toimintoja siinä määrin, että nyt on ollut välttämätöntä miettiä tulevaisuuden painopistealueita. Toiminnan perusta, miksi seurakunta on olemassa eli seurakunnan perustehtävien toteutuminen, ei kuitenkaan saa vaarantua.

Seurakunnan toimintaa joudutaan edelleen suunnitelmallisesti keskittämään entistä olennaisempiin asioihin ja sopeuttamaan tehtäviä resurssien mukaisesti. Tarkka taloudenpito sekä suunnitelmallisuus toiminnallisen puolen ja ns. tukitoimien kesken on tärkeää. Henkilöstökuluja pyritään edelleen hallitsemaan, joten esim. toista diakonian virkaa ei täytetä.

Vuoden 2014 talousarvion suunnittelun lähtökohtana on ollut oman taloudellisen aseman arviointi ja toimintamallien luominen taantumien pitkittymisen varalle. Taloussuunnittelun pohjana on ollut ”lähes paikallaan polkevien” tulojen ja lisääntyvien menojen yhteensovittaminen, joka on tarkoittanut toimintojen kriittistä tarkastelemista. Pohjana on ollut ennuste, jossa verotulot nousevat noin 0,8 % ja henkilöstö- ja muut menot nousevat noin 1,0 %.

Seurakunnan vuosikate (ilman poistoja) vuonna 2012 oli 79.232,13 euroa ylijäämäinen. Tilikauden tulos vuodelta 2012 oli 28.245,75 euroa alijäämäinen. Tilikauden 2012 lopussa seurakunnalla oli velkaa 287.504,32 euroa. Tilikausien ylijäämää on kertynyt yhteensä 153.506,46 euroa.

Kirkkovaltuusto on päättänyt tuloveroprosentiksi edelleen 1,75 % vuodelle 2014.

Investointien osalta ei vuonna 2014 ole mahdollisuutta voimakkaaseen panostukseen. Talousarviovuonna metsästä saatavat tulot koostuvat metsäsuunnitelman mukaisista harvennus- ja hoitohakkuista. Kireästä taloudellisesta tilanteesta johtuen henkilöstökulujen määrä pyritään pitämään tiukassa kontrollissa.

Keskeisenä tavoitteena ja toimintamallina on tulojen ja menojen tasapainottaminen sekä talouden edelleen tervehdyttäminen lääkkeeksi taantumien mahdolliselle pitkittymiselle.

Haapajärven seurakunnan osalta on talousarviossa arvioitu vuoden 2014 verotulojen nousevan 0,8 % vuoden 2013 verotulototeumasta. Vuoden 2014 verotulokertymän arvioidaan nousevan noin 2,0 % vuoden 2012 tilinpäätöskertymästä. Henkilöstömenojen nousu on noin 1,0 % vuodesta 2013.

Haapajärven seurakunnalla on monien muiden seurakuntien tapaan hallussa runsas rakennuskanta. Vuoden 2013 aikana on aloitettu suunnitelmallinen keskustelu rakennuskiinteistöjen vähentämiseksi. Kiinteistöjen käyttömenot ja ylläpito merkitsevät varsin raskasta taloudellista ja henkistä vastuuta. Vuodelle 2014 on varattu investointimäärärahat kirkon tornin kunnostamiseen ja maalaukseen sekä kirkon nykyaikaiseen kameravalvontaan. Seurakunnan toimintaa joudutaan edelleen suunnitelmallisesti keskittämään entistä olennaisempiin asioihin ja sopeuttamaan tehtäviä resurssien mukaisesti. Tarkka taloudenpito sekä suunnitelmallisuus toiminnallisen puolen ja ns. tukitoimien kesken on tärkeää. Henkilöstökuluja pyritään edelleen hallitsemaan.

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuodelle 2014

Haapajärven seurakunta on suorittanut Kirkon ympäristödiplomin, joka myönnettiin 23.2.2010. Voimassaoloaika on neljä vuotta. Diplomi edellyttää seurakuntaa toiminnassaan sitoutumaan ympäristötietoiseen kasvatukseen ja noudattamaan kestävän kehityksen periaatteita kaikissa muodoissa.

Kirkkohallituksen ohjeet toiminta- ja taloussuunnitelman sekä seuraavan vuoden talousarvion tekemistä varten ovat edelleen voimassa. Ohjeessa korostuu toiminnan ja talouden yhteensovittaminen sekä niiden yhtäaikainen suunnittelu, seuranta ja arviointi toiminnan ja ohjauksen välineenä.

Nykyisessä suunnittelussa on periaatteena kustannusten kohdentaminen tehtäväalueille (= kustannuspaikoille):

Yleishallinto:

Kirkolliset vaalit, Kirkkovaltuusto, Tilintarkastus ja valvonta, Kirkkoneuvosto, Talous- ja henkilöstöhallinto, Kirkonkirjojenpito, Kirkkoherranvirasto ja tiedotus, Muu yleishallinto

Seurakuntatyö:

Jumalanpalveluselämä, Muut kirkolliset toimitukset, Hautaan siunaaminen, Aikuistyö, Muut seurakuntatilaisuudet, Musiikkityö, Urkujuhlat, Päiväkerhotyö, Pyhäkoulutyö, Varhaisnuorisotyö, Rippikoulutyö, Nuorisotyö, Erityisnuorisotyö, Perhekerhotyö, Diakoniatyö, Yhteisvastuu, Perheneuvonta, Sairaalasielunhoito, Palveleva puhelin, Lähetystyö ja Kansainvälinen diakonia.

Hautaus toimi:

Kirkon hautausmaa, Olkkolan hautausmaa, Karpalon hautausmaa, Varsinainen hautaus toimi, Haudanhoitosopimukset (ei haudanhoitorahastoa)

Kiinteistö toimi:

Kiinteistöhallinto, Kirkko, Olkkolan kirkko, Seurakuntatalo, Laurikkalan pappila, Ronkaalan pappila, Honkaniemen leirikeskus, Kustaa Vaasa, Metsätalous, Muu kiinteistö toimi/tontit

Rahoitus toimi:

Rahoitus toimi

Lisäksi toteutetaan kustannusten kohdentamiseen kuuluva sisäisenä laskutuksena tapahtuva yleishallintomenojen ja kiinteistömenojen vyöryttäminen tehtäväalueille.

Talousarvion sitovuustaso

Talousarvion määrärahasidonnaisuus on kirkkovaltuustoon nähden pääluokkataso ja kirkkoneuvostoon nähden tehtäväaluetaso (kustannuspaikkataso).

KÄYTTÖTALOUSOSA

1. PÄÄLUOKKA: YLEISHALLINTO

10100 KIRKOLLISET VAALIT

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	0	0	- 9.490	0	0
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	0	0	- 9.490	0	0

10200 KIRKKOVALTUUSTO

Tehtävät ja resurssit: Kirkkovaltuusto käyttää kirkkolain mukaisesti ylintä päätäntävaltaa seurakunnassa, ellei toisin ole säädetty tai määrätty. Vuonna 2011 aloittaneen kirkkovaltuuston toimikausi kestää vuoden 2014 loppuun.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Kirkkovaltuuston toiminnan pohjana on "MeidänSeurakunta - Haapajärven seurakunnan strategia vuoteen 2015". Strategian käytännön toteutus pohjautuu kirkkoneuvoston esittämiin suuntaviivoihin, joista kirkkovaltuusto päättää. Valtuutetut toimivat yhteistyössä seurakunnan työntekijöiden kanssa mm. strategiaseminaarien kautta.

Toiminnalliset tavoitteet/painopistealueet: Vuoden 2014 aikana strategian mukaisina painopisteinä myös kirkkovaltuustossa ovat jumalanpalveluselämän kehittäminen sekä seurakuntalaisuuden vahvistaminen. Kirkkovaltuusto aloittaa kirkkoneuvoston esitysten pohjalta seurakuntatalon peruskorjauksen suunnittelun.

Talousarvion perustelut 2014: Ei erityisiä perusteluja vuodelle 2014.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Valtuuston työskentelyn pohjana on seurakunnan strategia, jonka toteutumista kirkkovaltuusto seuraa vuosittain. Kirkkovaltuusto valmistautuu tekemään tarvittavat päätökset, jos seurakuntien rakenneprosessi etenee päätösvaiheeseen.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 6.317	- 7.285	- 7.245	- 7.235	- 7.235
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 6.317	- 7.285	- 7.245	- 7.235	- 7.235

10300 TILINTARKASTUS JA VALVONTA

Tehtävä: Tilintarkastaja sekä kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastajat valvovat, että hallintoa, taloutta ja omaisuutta hoidetaan lakien, asetusten, kirkkohallituksen antamien ohjeiden ja kirkkovaltuuston päätösten mukaisesti.

Toimintasuunnitelma ja tavoitteet vuonna 2014: Kirkkohallitus on lähettänyt yleiskirjeessään seurakunnille ohjeet hyvien johtamis- ja hallintotapojen sekä sisäisen valvonnan kehittämiseksi seurakunnassa. Tarkastusta ja valvontaa on tarkoitus kehittää ohjeistuksen mukaisesti.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 1.246	- 1.550	- 1.685	- 1.885	- 1.900
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 1.246	- 1.550	- 1.685	- 1.885	- 1.900

10400 KIRKKONEUVOSTO

Tehtävä ja resurssit: Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja toimii muutoinkin seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi. Lisäksi se johtaa seurakunnan hallintoa sekä seurakunnan talouden ja omaisuuden hoitoa, huolehtii kirkkovaltuuston päätösten toimeenpanemisesta sekä muista kirkkolain ja muiden säädösten sille asettamista tehtävistä. Nykyisen kirkkoneuvoston toimikausi kestää vuoden 2014 loppuun.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit:

Kirkkoneuvosto ohjaa ja seuraa "MeidänSeurakunta - Haapajärven seurakunnan strategia vuoteen 2015" sekä vuosittaisen toimintasuunnitelman ja talousarvion toteutumista ja tekee tarvittavat esitykset kirkkovaltuustolle. Kirkkoneuvosto toimii yhteistyössä seurakunnan työntekijöiden kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet/painopistealueet:

Kirkkoneuvosto edistää seurakunnan vuoden 2014 yhteisten painopisteiden, jumalanpalveluselämän kehittämisen sekä seurakuntalaisuuden vahvistaminen, toteutumista. Kirkkoneuvosto seuraa tarkasti vuoden 2014 talousarvion toteutumista ja varautuu tarvittaessa ohjaamaan sitä vuoden aikana. Kirkkoneuvosto edistää Kalajoen rovastikunnan yhteistyötä ja valmistautuu kirkon seurakuntarakenteen muutoksen edellyttämiin päätöksiin. Vuoden aikana aloitetaan seurakuntatalon peruskorjauksen suunnittelu. Kirkkoneuvosto aloittaa seurakuntastrategian jatkon työstämisen sekä tekee tarvittavat päätökset syksyn seurakuntavaaleja varten.

Talousarvion perustelut 2014: Seurakuntarakenteen murros muodostaa erityisen haasteen kirkkoneuvoston toiminnalle myös vuoden 2014 aikana.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Kirkkoneuvosto ohjaa Haapajärven seurakunnan osalta seurakuntarakenteen muutosprosessia.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 18.339	- 20.811	- 20.738	- 20.970	- 21.220
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 18.339	- 20.811	- 20.738	- 20.970	- 21.220

10500 TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINTO

Tehtävä ja resurssit: Kirjanpidon, rahaliikenteen, palkanlaskennan ja työsuhteasioiden hoitaminen sekä maanvuokraus- ja maanmyyntiasioiden valmistelu sekä niihin liittyvät toimenpiteet. Taloushallinto vastaa myös kiinteistöjen kunnossapidosta ja uudisrakentamisen valmistelusta. Lisäksi talouspäällikkö valmistelee taloushallinnon vastuulla olevat asiat kirkkoneuvostolle ja -valtuustolle. Taloustoimistossa työskentelevät talouspäällikkö ja taloussihteeri.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Kirkkohallitus on ohjeistanut, että seurakunnissa on syytä olla tietoisia kunnassa ja lähiympäristössä tapahtuvista muutosprosesseista ja varautua jo etukäteen mahdollisiin muutoksiin.

Toiminnalliset tavoitteet/painopistealueet: Jatkaa kehittämistyötä hallinnon nykyaikaistamiseksi ja rutiinien helpottamiseksi. Kehittää talousarvion ohjaavaa vaikutusta seurakunnan taloudessa.

Talousarvion perustelut 2014: Vastata talous- ja henkilöstöhallintoon sekä seurakunnan tiedonhallintaan liittyvien toimintojen ja laitteistojen kehittämisestä.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Haapajärven seurakunta on mukana kehittämässä toimivaa taloushallinnon seurakuntarakennetta.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 114.818	- 108.549	- 106.392	- 106.845	- 107.730
TULOT	+4.105	+ 900	+ 900	+ 930	+ 930
NETTO	- 100.713	- 107.649	- 105.462	- 105.915	- 106.800

10700 KIRKONKIRJOJENPITO

Tehtävät ja resurssit: Haapajärven ja Kärsämäen seurakuntien väestökirjanpito. Toistemme sekä Kärsämäen talouspäällikön lomitukset väestökirjanpidon osalta. Kirjuri-Data versio on käytössä. Kirjuri-Digi version käyttöönottoa varten tietojen tarkistukset ja korjaukset jatkuvat. Arkiston hoito/Kaksi toimistosihteerä.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Väestökirjanpito. Virkatodistuksien, sukuselvityksien ja sukututkimuksien teko/ Kirjurin käyttöön liittyvät tehtävät.

Toiminnalliset tavoitteet/painopistealueet: Kirjurin mahdollisimman tehokas käyttö ja toimivuus/ Kirjuri-Digi versio.

Talousarvion perustelut 2014: Yleinen hintoja nousu. Työvälineiden uusiminen ja toimivuus. Koulutukset välttämättömiä alati muuttuvien ohjeistuksien ja ohjelmien takia.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Yleinen hintojen nousu.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 62.254	- 65.180	- 65.611	- 66.195	- 67.195
TULOT	+ 2.697	+ 2.900	+ 2.900	+ 2.900	+ 2.900
NETTO	- 59.557	- 62.280	- 62.711	- 63.295	- 64.295

10800 KIRKKOHERRANVIRASTO JA TIEDOTUS

Tehtävät ja resurssit: Kirkollisten toimitusten ja tilaisuuksien ajan- ja tilanvaraukset sekä asiakaspalvelu.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Kirkkoherranvirasto, kirjasto, arkistot. Lääninrovastin arkisto ja arkistoluettelon teko.

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Hyvä palvelu/seurakuntalaisten palveleminen.

Talousarvion perustelut 2014: Yleinen hintojen nousu. Koneiden ja laitteiden uusiminen/korjaus, huolto.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Yleinen hintojen nousu.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 25.597	- 25.120	- 23.792	- 24.655	- 23.955
TULOT	+1.782	+1.900	+ 1.600	+ 1.600	+ 1.600
NETTO	- 23.816	- 23.220	- 22.192	- 23.055	- 22.355

11000 MUU YLEISHALLINTO

Tehtävät ja resurssit: Muuhun yleishallintoon liitetään lähinnä kirkkoherran ja talouspäällikön työnjohdolliset asiat, vakuutukset yms.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Suurimmat menoerät ovat ATK-palvelut, vakuutukset, erilaiset ilmoitukset sekä TEOSTO-maksut.

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Seurakunnan internet-sivujen sekä muun tiedotuksen kehittäminen.

Talousarvion perustelut 2014: Yleishallinnon alaan kuuluu useita lakisääteisiä menoja, joihin rahoitus on turvattava.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Suunnitelmakaudella noudatetaan seurakunnan strategian suuntaviivoja. Erytisen haasteen muodostaa seurakuntarakenteen muutos.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 87.335	- 58.215	- 58.313	- 57.300	- 57.595
TULOT	+ 14.338	0	0	0	0
NETTO	- 72.997	- 58.215	- 58.313	- 57.300	- 57.595

1. PÄÄLUOKKA: YLEISHALLINTO YHTEENSÄ

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 315.906	- 286.710	- 293.266	- 285.085	- 286.830
TULOT	+ 22.922	+ 5.700	+ 5.430	+ 5.430	+ 5.430
NETTO	- 292.984	- 281.010	- 287.836	- 279.655	- 281.400

2. PÄÄLUOKKA: SEURAKUNTATYÖ

20103 JUMALANPALVELUSELÄMÄ

Tehtävät ja resurssit: Jumalanpalvelus on seurakunnan keskeisin työmuoto ja seurakunnan perustehtävän ydin. Sellaisena se on kaikkien seurakunnan työmuotojen ja seurakunnan elämän keskus, josta viikon toiminta lähtee liikkeelle ja johon se jälleen palaa. Seurakunnan raamatullinen kuva on perhe, joka kokoontuu yhteisen ruokapöydän äärelle. Seurakunnan elämässä tämä kokoontuminen toteutuu messussa.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Haapajärven seurakunta oli vuosina 2011 -2013 yksi kirkon jumalanpalveluselämän kehittämisprojektin pilottiseurakunnista. Kehittämisprojekti ja sen jatkotyöskentely palvelevat ennen kaikkea omaa seurakuntaa, mutta Haapajärvi on saanut hyvin onnistuneesta projektista runsaasti valtakunnallistakin mainetta.

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Seurakunta kehittää aktiivisesti omaa jumalanpalveluselämäänsä ä Tiellä - pä väg -hankkeessa saatujen hyvien kokemusten pohjalta. Työtä koordinoi jumalanpalvelus- ja musiikkityön vastuuryhmä.

Vuonna 2014 vahvistetaan edelleen perustettujen jumalanpalvelusryhmien toimintaa yhdessä ryhmien jäsenten kanssa. Päiväjumalanpalvelusten kehittämisen lisäksi vuonna 2014 jatketaan vapaamuotoisempien iltamessujen kehittämistä sekä vahvistetaan erityisesti lasten, nuorten ja perheiden osallisuutta. Seurakunta tuottaa materiaalia koko kirkon käyttöön yhdessä kirkollisten kustantajien kanssa.

Seurakunnasta osallistutaan kirkon jumalanpalveluspäiville, jotka pidetään Seinäjoella.

Talousarvion perustelut 2014: Jumalanpalveluselämän kehittäminen rahoitetaan pääasiassa normaaleilla toimintamäärärahoilla. Ehtoollispikareita tarvitaan lisää, joten niiden hankkimiseen varaudutaan.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Kehittämisprojekti päättyi vuonna 2013, mutta tulevana vuosina projektin myötä syntyneitä hyviä käytäntöjä vahvistetaan.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 39.347	- 36.527	- 38.538	- 37.186	- 37.680
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 39.347	- 36.527	- 38.538	- 37.186	- 37.680

20104 MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET

Tehtävät ja resurssit: Kirkolliset toimitukset ovat olennainen osa seurakunnan perustehtävää eli sanan ja sakramenttien hoitamista. Muihin kirkollisiin toimituksiin kuuluvat kaste, avioliittoon vihkiminen ja -siunaaminen sekä toimitusten kirjan mukaiset rukoushetket esim. kodin siunaaminen. Toimitukset kuuluvat pääasiassa papiston tehtäviin, mutta rukoushetken voi toimittaa muukin seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Kirkollisiin toimituksiin kuuluvat varsinaisen toimituksen ohella sitä edeltävä suunnittelu sekä toimituskeskustelu. Seurakunta kutsuu kaikki vuoden aikana kastetut ja heidän perheensä sekä kumminsä vauvakirkkoon.

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Kirkolliset toimitukset ovat osa jumalanpalveluselämää, joten myös ne kuuluvat jumalanpalveluselämän kehittämisprojektiin. Toimitukset ovat yksi keskeisimpiä kirkkoon kuulumisen syitä, joten niiden asema on syytä turvata. Vuoden 2014 aikana keskitytään edelleen toimitusten huolelliseen hoitamiseen. Toimitusten yhteydessä on luonnollista kutsua toimituksiin osallistujat seuraavan sunnuntain messuun. Luonnollinen linkki tähän on kasteperheille kirkon kastepuu.

Talousarvion perustelut 2014: Kirkolliset toimitukset ovat osa perustehtävää, joiden hoitaminen on turvattava kaikissa olosuhteissa.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Suunnitelmakaudella ei toimituksiin ole odotettavissa suuria muutoksia. Kuitenkin erityisesti kasteiden määrää on syytä tarkkailla.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 29.864	-30.092	- 30.908	- 31.356	- 31.825
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 29.864	- 30.092	- 30.908	- 31.356	- 31.825

20105 HAUTAAN SIUNAAMINEN

Tehtävät ja resurssit: Hautaan siunaaminen on yksi tärkeimmistä kirkollisista toimituksista ja siten osa kirkon perustehtävää. Haapajärvisistä siunataan hautaan kirkollisesti melkein 100 %. Jokainen hautaan siunaaminen sitoo runsaasti työntekijäresursseja, mutta resurssit ovat olleet riittävät.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Hautaustoimitukset, niitä edeltävät toimituskeskustelut sekä hautajaisiin liittyvien muistotilaisuuksien järjestely.

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Muiden kirkollisten toimitusten tavoin hautaan siunaamiset toimitetaan mahdollisimman huolellisesti paikallisia perinteitä kunnioittaen. Hautajaisissa kohdataan hyvin paljon myös niitä seurakuntalaisia, joita ei juuri muutoin tavoiteta. Myös kirkkoon kuulumattomien hautaansiunaamiset sekä kirkkoon kuulumattomien omaisten kohtaaminen on nähtävä osana seurakunnan julistus- ja lähetystehtävää.

Talousarvion perustelut 2014: Ei muutoksia edellisiin talousarvioihin.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Hautaan siunaaminen kuuluu muiden kirkollisten toimitusten ohella seurakunnan perustehtäviin, joten niiden huolellinen toimittaminen on turvattava kaikissa olosuhteissa.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 42.873	- 42.812	- 43.142	- 43.775	- 44.435
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 42.873	- 42.812	- 43.142	- 43.775	- 44.435

20108 AIKUITYÖ

20138 PERHEKERHOTYÖ

Tehtävät ja resurssit: Perhekerho, aikuis- ja perhetyön suunnittelu ja toteutus, yhteistyö kaupungin muiden lapsi-perhetyötä tekevien kanssa. Työntekijöinä vastaava lastenohjaaja, lastenohjaajat, lapsi- ja perhetyön pappi, muut papit, lähetyssihteeri, diakoniatyöntekijä ja muut työntekijät.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Säännöllisesti kokoontuva perhekerho, pienpiirit, Pienen valon toiminnan tukeminen, aikuisrippikoulutyö, iltaperhekerho, leiritoiminta.

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Aikuis- ja perhetyön osalta perustyö on saanut jatkoa. Pienpiirit (miesten ja naisten saunaillat) ovat säilyttäneet suosionsa. Perhekerhon suosio on säilynyt ennallaan, jopa kasvanut. Toiminnassa jatketaan tutuilla hyviksi havaituilla muodoilla kuitenkin koko ajan kehittämällä jotakin uutta myös hartauksissa ja ohjelmassa. Kuukausittainen perhevään ateria vahvistaa yhteisöllisyyttä.

Seurakunnan erilaisiin työmuotoihin on etsitty vapaaehtoisia Suurella sydämellä projektin kautta.

Yhteistyö vanhemmuuden tukemiseksi on ollut tiivistä kaupungin perhetyötä tekevien kanssa.

Selänteen perhekeskushankkeen suunnittelussa perhetyön pappi on ollut tiiviisti mukana, ja syksyllä 2012 käynnistynyt toiminta Kukkaniementiellä on saanut vahvistusta myös seurakunnan ja MLL:n yhteisestä iltaperhekerhosta. Vanhemmuuden vahvistamiseen järjestetään sarja vanhempainiltoja yhdessä kaupungin ja muiden tahojen kanssa. Myös perhevalmennuksessa uusien vanhempien tukemisessa ollaan mukana.

Pienen valon toiminta on vakiintunut seurakunnan aikuistyön virkeäksi työmuodoksi, tavoittaen aikuisväestöä ison joukon. Pienen valon cafet jatkuvat uusin teemoin. Myös jumalanpalvelusprojekti on tuonut mukaan paljon seurakunnan aikuisia ja myös lapsia. Tärkeää on myös kuulla seurakuntalaisia, mitä toimintaa he kaipaavat.

Talousarvion perustelut 2014: Elintarvikkeiden hinnannousu huomiotava, sekä vastuu rovastikunnan yhteisestä koulutuspäivästä 2014 syksyllä.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Seurakunnan strategian, painopisteiden ja myös Varhaiskasvatuksen kehittämissasiakirjan tavoitteiden mukaista on, että perheitä ja vanhemmuutta ja kotien kristillistä tuetaan yhdessä. Seurakunnan työssäkäyvälle aikuisväestölle on myös tarjottava mielekästä toimintaa. Toimintojen tason ja laadun säilyttämiseksi on taattava riittävät työntekijäresurssit. Toisen diakoniatyöntekijän palkkaaminen olisi myös tämän vuoksi ehdottoman tärkeää.

20108 AIKUITYÖ

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 44.599	- 37.730	- 38.497	- 38.970	- 39.460
TULOT	+ 519	0	450	450	450
NETTO	- 44.080	- 37.730	- 38.047	- 38.520	- 39.010

20138 PERHEKERHOTYÖ

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 5.689	-5.604	- 6.123	- 5.828	- 5.934
TULOT	+ 987	800	1.200	800	800
NETTO	- 4.702	- 4.804	- 4.923	- 5.028	- 5.134

20109 MUUT SEURAKUNTATILAISUUDET

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 6.100	- 6.060	- 6.116	- 6.220	- 6.340
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 6.100	- 6.060	- 6.116	-6.220	- 6.340

20120 MUSIIKKITYÖ

Tehtävät ja resurssit: Seurakunnan musiikkitoimintaan kuuluu messun sekä kirkollisten toimitusten ja erilaisten seurakunnan tilaisuuksien musiikki, rippikoulun musiikinopetus, eri ikäkaudet kattava musiikkikasvatus ja musiikin käytön edistäminen seurakunnan eri toiminnoissa. Lisäksi siihen kuuluu vastuu seurakunnan soittimien hoidosta ja huollosta. Kaiken pääpaino on seurakunnan yhteinen messu. Messussa on musiikillisia osia joihin jokaisen seurakuntalaisen tulee halutessaan voida osallistua. Seurakunnassa on yksi kanttori.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Urkuyö, Urkujuhlat sekä aikuisten virsivisan toteuttaminen ovat tulevia projekteja. Virsilaulamisen ylläpitäminen jumalanpalveluksissa.

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Yhdessä tekemisen ja kokemisen ilo ja luovuus. Positiivisuus siinä mielessä, että jokainen osaa. Tarkoituksena on koko seurakunnan kutsuminen työhön mukaan. Tähän tähtäävä virsiipiiri aloittaa toimintansa syksyllä 2014. Sinne on kutsuttu mukaan kaikki jotka kokevat itsensä laulutaidottomiksi tai laulutaitoisiksi.

Talousarvion perustelut 2014: 4065 Kesäkanttori, 4370 Kanttori- ja kirkkomusiikkipäivien matkat, yöpymiset ja ruoat, 4400 Urkujen ja pianoiden huollot ja viritykset.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 31.794	- 32.725	- 32.970	- 33.300	- 33.625
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 31.794	- 32.725	- 32.970	- 33.300	- 33.625

201201 URKUJUHLAT

Urkujuhlat järjestetään Haapajärvellä kahden vuoden välein, seuraavan kerran vuonna 2014.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 7.437	0	- 6.900	0	- 6.900
TULOT	3.826	0	6.900	0	6.900
NETTO	- 3.611	0	0	0	0

20131 PÄIVÄKERHOTYÖ

Tehtävät ja resurssit: Suunnitella ja toteuttaa toimintaa 3-5 vuotiaalle lapsille. Perhekirkot ja niissä avustaminen noin 6 kertaa vuodessa. Valmistella ja olla mukana erilaisissa lastentapahtumissa, esim. pääsiäisvaellus, joulupolku ym. Lastenohjaajia on kolme, kerholapsia tilastoissa 176, kerhoryhmiä 15. Kerhoryhmät seurakuntatalossa 7 ryhmää, Parkkilassa, Oksavalla ja Honkaniemessä 2 ryhmää, Väliojalla ja Tiitonrannalla 1 ryhmä.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Perustehtävään kuuluu huolehtia päiväkerhojen toimivuudesta. Erilaiset lasten ja perheiden tapahtumat, pääsiäisvaellus, joulupolku, perhekirkot, joulun- ja kevätjuhla.

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Päiväkerho on lasten kasteopetusta. Kerho tukee kotien kristillistä kasvatusta. Hartauksissa etenemme kirkkovuoden mukaan ja hartauksien kautta jumalanpalveluksen elementit tulevat hiljalleen tutuiksi.

Painopisteenä on lapsilähtöinen asenne kerhon suunnittelussa ja toteutuksessa, näin saadaan lapset tuntemaan itsensä tervetulleiksi kerhoon, seurakunnan elämään ja tätä kautta myös perheitä osallistumaan seurakunnana eri lastentapahtumiin, jumalanpalveluksiin ym. tapahtumiin ja ehkä jossain vaiheessa myös talkootyöhön.

Talousarvion perustelut 2014: Lasten lukumäärä vaatii kolme lastenohjaajaa. Tarvikerahoja tarvitaan askartelutarpeiden hankintaan sekä leikkikalujen uusimiseen. Koulutusraha on varattu mahdollisiin rovastikunnan alueella tapahtuviin koulutuksiin.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Kerholasten lukumäärä on pysynyt useamman vuoden lähes samana, oletettavasti jatkossakin tulemme tarvitsemaan kolme lastenohjaajaa. Talkootyö päiväkerhossa vaatii vähän laajempaa suunnittelua ja pitempää sitoutumista talkoolaiseksi ryhtyvältä. Lapset ovat vielä pieniä ja vasta uskaltaneet luottamaan omiin kerhotäteihinsä, vaihtuvat uudet kasvot voivat karkottaa lapsen kerhosta. Myös kotien hyväksyminen ja vaihtolokysymykset ovat asioita joita täytyy pohtia.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 97.251	- 95.234	- 101.887	- 103.300	- 104.750
TULOT	2.512	0	0	0	0
NETTO	- 94.739	- 95.234	- 101.887	-103.300	- 104.750

20132 PYHÄKOULUTYÖ

Tehtävät ja resurssit: Pyhäkoulu on kastekoulu. Pyhäkoulu antaa lapselle juhlahetkiä sekä mahdollisuuden kokea hiljaisuutta ja pyhyttä ja tutustuttaa jumalanpalveluksen maailmaan. Pyhäkoulu tukee pyhäkoulunopettajia tehtävässään ja tarjoaa heille koulutusmahdollisuuksia sekä materiaalia. Pyhäkoulu tukee kotien kristillistä kasvatusta ja vanhemmuutta. Työntekijäresurssit on pyhäkoulutyöstä vastaava pappi ja pyhäkoulusihteeri, sekä vapaaehtoiset pyhäkoulunopettajat. Toimitiloina on Kristuksen kirkastumisen kirkko, seurakuntatalon päiväkerhotila, leirikeskus, Samuelin kirkko ja koulut.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Pyhäkoulut kokoontuvat sunnuntaisin lasten omaan jumalanpalvelukseen. Pyrimme aktiivisesti kutsumaan uusia pyhäkoulunopettajia niin, että nykyiset viisi pyhäkoulua voivat jatkaa toimintaansa ja jopa voisimme saada uusia pyhäkouluja perustettua. Lapset voivat pyhäkoulujen lisäksi osallistua vanhempineen lastentapahtumiin, retkelle, kevätjuhlaan ja joulujuhlaan. Luonnollisesti perheet ovat tervetulleita sunnuntain messuihin. Lisäksi lapsilla on mahdollisuus kesällä itsenäisesti leikkiä pyhiä toimituksia Samuelin kirkossa.

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Tavoitteena on kutsua lapsia (4-v alkaen) omaa kotiaan lähimpään pyhäkouluun. Pyhäkoulutyö tukee vanhempia heidän kristillisessä kasvatustehtävässään ja luo lapsille pienestä pitäen turvallista jumalakuva. Myös jumalanpalveluksen eri elementit tulevat pyhäkoulun kautta lapsille tutuksi. Lasten kautta myös vanhemmat voivat löytää seurakunnan toiminnan. Vuoden 2014 koko kirkon yhteinen vuosiaihe on "Vieraanvarainen kirkko", aihetta pyritään pitämään esillä myös pyhäkoulutyössä. Kirjepyhäkoulun materiaalia valmistellaan edelleen yhteistyössä rovastikunnan pyhäkoulutyöstä innostuneiden kanssa. Materiaali onkin ollut jo käytössä yhden vuoden ja todettu toimivaksi.

Talousarvion perustelut 2014: Toiminta pyritään säilyttämään yhtä laajana kuin edellisenä vuonnakin, kuitenkin kasvattamatta menoja vaikka monet kustannukset ovat nousseet.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Pyhäkoulua kehitetään ja vahvistetaan yhdessä monipuolisesti niin, että se vastaisi lasten, perheiden ja ajan vaatimuksia sekä toiveita.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 23.324	- 24.101	- 24.228	- 24.525	- 24.810
TULOT	+ 763	+100	+ 200	+ 0	+ 200
NETTO	- 22.561	- 24.001	- 24.028	- 24.525	- 24.610

20133 VARHAISNUORISOTYÖ

Tehtävät ja resurssit: Varhaisnuorisotyötä tehdään kouluikäisten parissa. Se on kasteopetusta, mielekkään toiminnan järjestämistä ja koko kaupungissa tapahtuvan kasvatustyöhön osallistumista ja vaikuttamista.

Työntekijöinä ovat varhaisnuorisotyöstä vastaava nuorisotyönohjaaja, seurakuntapastori sekä koulutetut kerhonohtajat ja isokset. Työtiloina ovat Pikkupappila, Honkaniemi sekä kouluilta ja kaupungilta saadut tilat.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Varhaisnuorisotyöhön kuuluu kerhojen järjestäminen ja pitäminen koulutettujen kerhonohtajien kanssa ja yhteistyö alakoulujen kanssa. Tämä yhteistyö toteutuu aamunavauksina ja leirikouluina. Lisäksi kesäisin järjestetään lastenleirejä Honkaniemessä sekä toimintapäiviä Pikkupappilassa. Seurakunnan oma suurin tapahtuma on 10-synttärin joihin kutsutaan kaikki tänä vuonna 10 vuotta täyttäneet. Vuonna 2014 järjestetään myös sekä pääsiäisvaellus seurakuntatalolla että joulupolku Pikkupappilassa. Näiden lisäksi seurakunta osallistuu yhteistyössä muiden tahojen kanssa järjestämään yhteisiä tapahtumia, kuten 6-seikkailu ja muutamia muita lastentapahtumia.

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Varhaisnuorisotyössä kiinnitetään huomio seurakunnan yhteisiin painopisteisiin eli talkoolaisuuteen ja jumalanpalveluselämään. Pääpaino laitetaan kerhonohtaja- ja isokoulutuksen kehittämiseen yhdessä nuorisotyön kanssa. Tavoitteena on saada nuoret kiinnostumaan enemmän ryhmänohjauksesta ja saada laskeva trendi katkeamaan. Lisäksi erityistä huomiota kiinnitetään jo toimivien ryhmänohtajien jaksamisen tukemiseen. Jumalanpalvelusopetusta tullaan pitämään näkyvillä leireillä ja kouluvierailuiden aikana.

Talousarvion perustelut 2014: Kesällä 2014 aiotaan ottaa takaisin käytäntöön kolmas lastenleiri, koska kahtena kesänä on lapsia jäänyt leirien ulkopuolelle tilan loppumisen vuoksi. Lisäksi leirimaksua korotetaan 10 euroon. Tästä johtuvat muutokset niin leirimaksuissa kuin elintarvikkeissa. Kerhonohtajien määrä on myös tasaisesti laskenut. Tämä tuo säästöjä niin kerho- ja elintarvikkeisiin kuin kerhonohtajapalkkioihinkin. Myös työntekijän koulutuksia on haettu aiempaa vuotta enemmän ja näihin budjetoitu rahaa. Muuten talousarvio on pidetty lähes samana muun toiminnan jatkuessa entiseen tapaan.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Tulevaisuudessa myös varhaisnuorisotyö pyritään pitämään ajan tasalla ja lasten tarpeisiin vastaavana. Työtä pyritään kehittämään aina siihen suuntaan mihin tarve vaatii.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 48.972	- 49.507	- 51.384	- 51.890	-52.472
TULOT	+ 1.501	+ 750	+ 1.200	+ 1.200	+ 1.200
NETTO	- 47.471	- 48.757	- 50.184	- 50.690	- 51.272

20135 RIPPIKOULUTYÖ

Tehtävät ja resurssit: Rippikoulun pitäminen kirkkojärjestyksen ja kirkkomme rippikoulusuunnitelman sekä kirkkoneuvoston hyväksymän rippikoulun paikallissuunnitelman mukaisesti.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Rippikoulun suhteen ei tapahdu suuria muutoksia vuonna 2014. Työmuoto saavuttaa edelleen seurakuntamme rippikouluikäiset varsin hyvin, sillä ikäluokasta rippikouluun osallistuu melkein 100 %.

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Rippikoulu on perinteisesti leirityötä. Vuonna 2014 järjestämme Honkaniemessä neljä leiriä. Voimassa olevan rippikoulusuunnitelman mukaisesti yhden opetusryhmän koko on korkeintaan 25 henkeä.

Kolmisenkymmentä haapajärvistä nuorta osallistuu jonkin kristillisen järjestön tai toisen seurakunnan järjestämälle leirille.

Vuonna 2014 keskitymme kehittämään rippikoulun sisältöä. Puitteet suunnittelulle luo seurakunnan rippikoulutyön uudistettu paikallissuunnitelma. Seurakunnan toiminnallisen yleistavoitteen mukaisesti vahvistamme rippikoulun jumalanpalveluskeskeisyyttä ja annamme hyviä kokemuksia jumalanpalveluksista. Rippikoulu antaa myönteisiä kokemuksia seurakuntalaisuudesta ja kutsuu mukaan isostoimintaan. Vuonna 2014 seurakunnan kaikki rippikoululeirit osallistuvat Vihreät riparit -hankkeeseen.

Talousarvion perustelut 2014: Rippikoululaisten määrä on sama kuin vuonna 2013, mutta mm. elintarvikekustannusten nousu aiheuttaa jonkin verran muutospaineita talousarviokehukseen.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Tulevina vuosina ikäluokat ovat jonkin verran pienempiä, joten todennäköisesti kolme leiriä riittää. Tämän myötä rippikoulun kustannukset laskevat jonkin verran.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 64.418	- 65.505	- 63.563	- 63.310	- 63.800
TULOT	+ 4.920	+ 4.500	+ 4.900	+ 4.500	+ 4.500
NETTO	-59.498	- 61.005	- 58.663	- 58.810	- 59.300

20136 NUORISOTYÖ

Tehtävät ja resurssit: Nuorisotyössä keskitytään tekemään kasvatustyötä rippikoulun käyneiden nuorten parissa järjestämällä sekä säännöllistä viikkotoimintaa että leirejä, kursseja, matkoja jne. Työntekijäresurssit ovat nuorisotyöstä vastaava pappi ja nuorisotyönohjaaja. Toimitiloina on Pikkupappila, Laurikkalan pappila ja Honkaniemen leirikeskus.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Viikoittain nuoret voivat kokoontua nuorteniltaan. Nuorten matkakerho kokoontuu noin joka toinen viikko ja matkalle on tarkoitus lähteä kesällä 2015. Yhteistyö koulujen kanssa jatkuu viikoittain, aamunavauksien ja koulupäivystyksen merkeissä. Seurakunta järjestää vuoden aikana ryhmänohjaajakoulutuksen isosille ja kerhonohjaajille. Tämän lisäksi järjestetään jatkoisokoulutusta. Koulutuksessa mukana olevat ovat myös aktiivisesti järjestämässä toimintaa muille nuorille. Tarkoituksena on myös järjestää retkiä rovastikunnallisiin ja valtakunnallisiin tapahtumiin. Vuonna 2014 tehtävänä on järjestää rovastikunnallinen isostapaaminen (Jokigospel).

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Tavoitteena on että mahdollisimman moni Haapajärvinen nuori löytäisi oman tavan toimia kotiseurakunnassa, osallistujana tai vapaaehtoistyöntekijänä. Uudistaa Ryhmänohjaajakoulutusta, joka antaa valmiudet kerhon ohjaamiseen sekä isosena toimimiseen, tämän ajan tarpeita vastaavksi. Vuoden 2014 koko kirkon yhteinen vuosiaihe on "Vieraanvaraisuuden kirkko". Aiheita pidetään esillä kaikessa nuorisotyössä. Vuoden aikana etsitään luontevia tapoja saada nuoret osallistumaan viikottaisiin messuihin tekijöinä tai osallistujina.

Talousarvion perustelut 2014: Toiminta pyritään säilyttämään yhtä laajana kuin edellisenä vuonnakin, kuitenkin kasvattamatta menoja vaikka monet kustannukset ovat nouseet ja seurakuntamme vuoro on järjestää isompi rovastikunnallinen tapahtuma.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Nuorisotyötä on tarkoitus kehittää monipuolisesti ja nuorten toiveita kuunnellen.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 56.542	- 58.573	- 58.829	- 59.035	- 59.630
TULOT	+ 2.273	+ 3.450	+ 3.050	+ 2.350	+ 2.350
NETTO	- 54.269	- 55.123	- 55.779	- 56.685	- 57.280

20137 ERITYISNUORISOTYÖ (ROVASTIKUNTA)

Rovastikunnan yhteisen erityisnuorisotyönohjaajan viran hallinnointi siirtyi Haapajärveltä Ylivieskan seurakunnalle vuonna 2007. Viranhaltija on irtisanoutunut tehtävästään keväällä 2013 ja siitä lähtien virka on ollut vailla haltijaa. Toiminta on järjestetty tilapäisvoimin ja pyritään jatkossa vakinaistamaan. Yhteisten työmuotojen budjetointi pyritään pitämään nykyisten vahvuuksien mukaisena.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	-5.463	-3.650	- 3.650	- 3.650	- 3.650
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 5.463	- 3.650	- 3.650	- 3.650	- 3.650

20141 DIAKONIAITYÖ

Tehtävä ja resurssit: Diakoniatyö on kristillisiin arvoihin perustuvaa ihmisen kokonaisvaltaista auttamistyötä. Diakoniatyö auttaa ja tukee niitä ihmisiä, jotka joutuvat odottamattomiin ja äkillisiin vaikeuksiin. Seurakuntalaisten rinnalla kuljetaan elämän arjessa, surussa ja kriiseissä. Diakoniatyössä tuetaan hädässä olevia, sekä autetaan ihmisiä löytämään voimavaroja elämäänsä. Resurssit: Yksi diakoniatyöntekijä, sekä diakoniatyöstä vastaava pappi.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit: Työalaan kuuluu: Yksilökohtainen työ, ryhmätoiminta, erityisdiakonia, kotikäynnit ja vastaanottotyö, laitosvierailut, taloudellinen avustaminen, leirit ja retket, myyjäiset ja tempaukset, rovastikunnallinen toiminta, jumalanpalvelustehtävät, yhteistyö ja palaverit muiden tahojen ja toimijoiden kanssa, yhteisvastuukeräys ja talkootyön organisointi. Lisäksi reagoidaan yhteiskunnallisiin muutoksiin ja ongelmakohtiin.

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Tavoitteena on talkootyöntekijöiden itsenäinen toiminta erillisissä diakonisissa tehtävissä viranhaltijan rinnalla. Eu-ruoka-apu toimintaa tehostetaan lisäämällä aineellisia resursseja ruokapankin käyttöön. Taloudellinen avustustoiminta hoidetaan diakoniaviranhaltijan toimesta ruokapankin tiloissa. Painopistealueena on talkootyön organisointi niihin tehtäviin ja toimiin, mitkä ovat perusteltuja ja tarpeellisia. Erityisryhmistä huomioidaan vuonna 2014 erityisesti mielensterveyskuntoutujat ja päihdetyö. Molemmille erityisryhmille järjestetään Haapajärvellä kolme lisäleiripäivää. Sielunhoidollisissa kohtaamisissa em. erityisryhmät nousevat voimakkaasti esille.

Talousarvion perustelut 2014: Suurin menoerä budjetissa on taloudellinen avustaminen, leirit ja elintarvikemenot.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Painopistealueina tulevina vuosina ovat talkootyön kehittäminen, erityisryhmät ja sielunhoidollinen työ, sekä yhteiskunnalliset muutokset ja oman itsensä kouluttaminen.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 74.479	- 79.228	- 73.917	- 70.380	- 71.050
TULOT	+ 4.962	+2.500	+3.950	+3.950	+3.950
NETTO	- 69.516	- 76.728	- 69.967	- 66.430	- 67.100

20142 YHTEISVASTUU

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 9.903	0	0	0	0
TULOT	10.193	0	0	0	0
NETTO	290	0	0	0	0

20143 PERHENEUVONTA

Perheneuvola Ylivieskassa, jonka palveluja käytetään koko rovastikunnan alueelta. Tällä maksetaan perheneuvojan palkkaa.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 11.603	- 15.000	- 15.000	- 15.000	- 15.000
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 11.603	- 15.000	- 15.000	- 15.000	- 15.000

20144 SAIRAALASIELUNHOITO

Maksetaan sairaalateologin palkkaa, joka pääasiassa toimii Oulaisten sairaalassa.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	-5.428	- 5.000	- 5.500	- 5.600	- 5.700
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 5.428	- 5.000	- 5.500	- 5.600	- 5.600

20145 PALVELEVA PUHELIN

Seurakunta osallistuu edelleen Kalajoen rovastikunnan yhteiseen erityisnuorisotyön, sairaalasielunhoidon, Palvelevan puhelimen ja perheneuvonnan toimintaan.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 829	- 20	-720	-720	-720
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 829	- 20	- 720	- 720	- 720

20160 LÄHETYSTYÖ

Tehtävä ja resurssit: Tehtävänä on vastata seurakunnan lähetystyöstä ja nimikkosopimusten velvoitteista ja tehdä yhteistyötä seurakunnan eri toimintamuotojen kanssa. Yhteistyötä rovastikunnallisella, hiippakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla tehdään mahdollisuuksien mukaan. Työstä vastaavat osa-aikainen lähetys sihteeri, lähetyspappi ja lukuisa joukko vapaaehtoisia työntekijöitä. Toimitilat ovat riittävät. ATK-laitteet vaativat uudistamista lähetyssihteerin osalta.

Huom! Käytössä olevat resurssit eivät mahdollista henkilökunnan kouluttamista.

Työalaan kuuluvat tehtäväalueet ja projektit:

Lähetystyön sopimukset: Suomen Lähetysseura, osuus lähetystyön talousarviomäärärahasta 50%, sisältäen seuraavat sopimukset ja kohteet:

- Nimikkosopimus Katri Niiranen-Kilasin työn tukemiseen Tansaniassa. Sopimusta pidetään yllä niin kauan kuin Katri jatkaa lähetystyössä
- Nimikkosopimus Israelin työalue, sopimusta tarkistetaan tarpeen mukaan
- Nepalilinen työalue, sopimusta tarkistetaan tarpeen mukaan

Suomen Pipliaseura, osuus määrärahasta 20%, seuraaviin kohteisiin:

- Nimikkosopimus Raamattu Suomen suvulle –hanke, sopimusta tarkistetaan tarpeen mukaan
- Kiinan raamattutyö, sopimusta tarkistetaan tarpeen mukaan
- Ajankohtainen kohde, tarkistetaan vuosittain

Sanansaattajat, osuus määrärahasta 10%,

- Nimikkosopimus medialähetystyöhön, sopimusta tarkistetaan tarpeen mukaan

Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys, osuus määrärahasta 10%

- Tuetaan Venäjän työtä (yhteistyö Inkerin kirkon kanssa), tarkistetaan tarpeen mukaan

Määrärahasta 10% kohdistetaan vuosittain päätettävään ajankohtaiseen kohteeseen.

Sopimustilanne tarkistetaan syksyisin talousarvion teon yhteydessä.

Vapaaehtoinen kannatus jaetaan niiden järjestöjen kesken, joiden kanssa on nimikkosopimus seuraavasti: Suomen Lähetysseura 50%, Suomen Pipliaseura 20%, Sanansaattajat 10%, vuosittain päätettäviin kohteisiin 20%.

Toiminnalliset tavoitteet / painopistealueet: Vuonna 2014 keskitytään perustoimintaan eli lähetyksiltoihin ja erilaisiin myyjäisiin. Lähetystyön nimikkokohteita tuetaan ja pidetään esillä. Lähetystyössä mukana olevat seurakuntalaiset ovat aktiivisesti mukana myös seurakunnan jumalanpalveluselämässä mm. jumalanpalvelusryhmissä.

Talousarvion perustelut 2014: Toimintakulujen kokonaismäärä on budjetoitu taloustoimiston ohjeiden mukaisesti. Lähetystoimiston tietokone tulee uusittavaksi IT-aluekeskuksen ohjeiden mukaisesti.

Suunnitelmakauden perusteluja (2015-2016): Suuria muutoksia ei ole tulossa. Pyrimme pitämään toimintamenot kurissa resurssien supistuessa. Varaudutaan hallitusti esim. ATK-kaluston uusimiseen. Lähetysten talousarviomäärärahat tulee säilyttää vähintään nykyisellä tasolla.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 59.394	- 50.909	- 51.824	- 52.540	- 54.380
TULOT	+ 48	0	0	0	0
NETTO	- 59.346	- 50.909	- 51.824	- 52.540	- 54.380

20170 KANSAINVÄLINEN DIAKONIA

Avustus, kirkon ulkomaanapu.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 1.700	- 1.700	- 1.700	- 1.700	- 1.700
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 1.700	- 1.700	- 1.700	- 1.700	- 1.700

20190 MUU SEURAKUNTATYÖ

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	0	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	0	0	0	0	0

2. PÄÄLUOKKA: SEURAKUNTATYÖ YHTEENSÄ

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 667.009	- 639.977	- 655.396	- 648.285	- 663.861
TULOT	+ 29.992	+ 12.100	+ 21.850	+ 13.250	+ 20.350
NETTO	- 637.017	- 627.877	- 633.546	- 635.035	- 643.511

4. PÄÄLUOKKA: HAUTAUSTOIMI

Hautausmaita on kolme: Kirkon hautausmaa, Karpalon hautausmaa, sekä Olkkolan hautausmaa. Kirkon hautausmaalla on tilaa vain sukuhautoissa. Päälle hautaamisia ja syvähautauksia jatketaan vuonna 2002 aloitetun käytännön mukaisesti. Hautausmaiden kartat on saatettu ajan tasalle vuonna 2003.

Karpalon hautausmaalla on vuonna 2008 valmistuneen 1,1 hehtaarin laajennuksen jälkeen käyttämättömiä ja varaamattomia hautapaikkoja jäljellä runsaasti. Laajennuksen valmistuttua ns. uusi hautausmaa nimettiin nimikilpailun jälkeen Karpalon hautausmaaksi (Osoite: Riihitie 16). Karpalon hautausmaan ala on yhteensä noin 2,2 ha. Seurakunnassamme suoritetaan 70-90 hautaan siunaamista vuosittain, niistä hieman yli puolet Karpalon hautausmaalle. Kaikkien hautausmaiden kulut on kohdistettu varsinaiseen hautaustoimeen.

40401 KIRKON HAUTAUSMAA

Tulot ja menot ovat varsinaisessa hautaustoimessa.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	0	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	0	0	0	0	0

40402 OLKKOLAN HAUTAUSMAA

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	0	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	0	0	0	0	0

40403 KARPALON HAUTAUSMAA

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 0	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 0	0	0	0	0

40800 VARSINAINEN HAUTAUSTOIMI

Sisältää kaikki hautausmaat.

Hautaustoimeen ovat sisältyneet hautausmaksut ja hautapaikkamaksut. Talousarvio sisältää vuodelle 2014 hautauspalvelumaksuja yhteensä 17.500 euroa.

Eduskunta teki vuodelle 2013 päätöksen kirkkolain muutoksesta, jonka mukaan seurakuntien on määrättävä hautapaikalle ja hautaamiseen liittyville palveluille maksut. Päätöksen jälkeen ilmainen hautaaminen loppui kaikkialla. Kirkkohallitus halusi, että tulevaisuudessa kirkollisveroa ei tarvitse käyttää hautaustoimeen lainkaan. Tavoite on, että valtion avustus ja hautausmaksuista saatavat tuotot kattavat hautaustoimen toimintakulut. Kirkkolain muutoksen tarkoituksena on, että hautaamiseen liittyvillä maksuilla katettaisiin tulevaisuudessa 20–25 prosenttia kokonaiskustannuksista.

Kirkkoneuvosto teki vuonna 2013 päätöksen hautausmaksujen ja hautapaikkamaksujen suuruudesta. Aikaisemmin Haapajärvellä kuolinhetkellä kirjoilla olevilta ei ole peritty hautauspalvelumaksuja.

Talousarvioon on varattu määräraha alumiinisille hautakehikoille (hautalankuille) ja sortumasuojalle.

Tehtävä: Hautaustoimen tehtävänä seurakunnassa on osaltaan huolehtia kirkkolain ja -järjestyksen edellyttämistä velvoitteista sekä samalla huomioida toiminnassaan muun lainsäädännön määräykset. Hautaustoimessa hoidetaan hautakirjanpito ja hautaustoimen laskutus sekä neuvotellaan omaisten kanssa hautapaikasta ja hautaukseen liittyvistä käytännön järjestelyistä sekä niiden toteuttamisesta.

Tehtäviin kuuluu huolehtia hautausmaiden ja kiinteistöjen turvallisuudesta, toimivuudesta ja esteettisyydestä myönnettyjen resurssien puitteissa. Lisäksi tehtävänä on valvoa seurakunnan puistojen ja viheralueiden sekä kiinteistöjen kuntoa ja hoitotasoa, toimien myös asiantuntijatahona ympäristöasioissa.

Toimintasuunnitelma ja tavoitteet vuonna 2014: Tavoitteena on ylläpitää hautausmaiden ja kiinteistöjen turvallisuutta sekä toimivuutta. Pitää kiinteistöjen kunto ja hoitotaso edelleen korkealla tasolla.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 143.878	- 135.003	- 135.637	- 133.850	- 138.405
TULOT	+ 9.351	+ 32.400	+ 20.800	+ 17.600	+ 17.600
NETTO	- 134.527	- 102.603	- 114.837	- 116.250	- 120.805

49000 HAUDANHOITOSOPIMUKSET (EI HAUDANHOITORAHASTOA)

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 2.751	0	- 3.000	- 3.200	- 3.300
TULOT	+ 16.619	0	+ 17.000	+ 17.000	+ 17.000
NETTO	+ 13.868	0	+ 14.000	+ 13.800	+ 13.700

4. PÄÄLUOKKA: HAUTAUSTOIMI YHTEENSÄ

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 146.629	- 135.003	- 138.637	- 137.050	- 141.705
TULOT	+ 25.970	+ 32.400	+ 37.800	+ 34.600	+ 34.600
NETTO	- 120.659	- 102.603	- 100.837	- 102.450	- 107.105

5. PÄÄLUOKKA: KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistötoimi sisältää kaikkien rakennusten käyttökustannukset, pienet ylläpitokorjaukset, metsätalouden sekä kiinteistöjen ja tonttien vuokratulot.

50100 KIINTEISTÖHALLINTO

Sisältää vain palkkakulut.

Tehtävä: Kiinteistöhallinnon tehtävänä on huolehtia seurakunnan kiinteistöjen ylläpidosta, johon kuuluvat kiinteistöjen käytöstä johtuvat tehtävät ja toisaalta kiinteistöjen pitemmän tähtäimen kunnossapitoon ja perusparannuksiin luettavat tehtävät. Tarkoituksena on tuottaa seurakunnalliselle toiminnalle sen tarvitsemat ulkoiset puitteet.

Toimintasuunnitelma ja tavoitteet vuonna 2014: Jatketaan kiinteistöselvityksen tekemistä.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 8.178	- 8.082	- 8.152	- 8.270	- 8.390
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 8.178	- 8.082	- 8.152	- 8.270	- 8.390

50201 KIRKKO

Vuonna 2002 päätökseen saatetun peruskorjauksen jälkeen kirkko on sisätiloiltaan erinomaisessa kunnossa. Vuonna 2006 kunnostetun ulkomaalauksen jälkeen kirkko on myös ulkoa suhteellisen hyvässä kunnossa. Vuonna 2012 uusittiin kirkon hälytysjärjestelmää. Talousarvio 2014 sisältää kirkon tornin kunnostamisen ja maalauksen, sekä kirkon ulkopuolisen kameravalvonnan.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 103.330	- 97.180	- 77.847	- 79.920	- 82.480
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 103.330	- 97.180	- 77.847	- 79.920	- 82.480

50202 OLKKOLAN KIRKKO

Olkkolan kirkossa kunnostettiin sisäkatto vuonna 2003. Vuonna 2011 Olkkolan kirkkoon asennettiin räystäskourut ja suoritettiin rakennuksen ulkomaalaus. Vuodelle 2014 ei suunnitella korjauksia.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 16.502	- 7.802	-7.832	- 8.123	- 8.404
TULOT	0	0	0	0	0
NETTO	- 16.502	- 7.802	- 7.832	- 8.123	- 8.404

50301 SEURAKUNTATALO

Seurakuntatalossa on tehty pieniä kunnostuksia lähes vuosittain. Talo on rakennettu 1960 luvun lopulla ja kaipaa kuluvalle vuosikymmenellä laajaa peruskorjausta tai uuden suunnittelua.

Täydellinen ilmastointiremontti tehtiin vuonna 2009. Vuonna 2011 uusittiin salin yläikkunat ja vuotavia lämmityspattereita. Talousarviossa on varauduttu laitteiden ja rakenteiden kulumisista aiheutuneisiin korjauksiin sekä laajan kuntokartoituksen tekemiseen.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 187.425	- 193.342	- 201.332	- 199.880	-207.660
TULOT	+ 44.026	+ 40.000	+ 32.100	+ 32.100	+ 32.100
NETTO	- 143.398	- 153.342	- 169.232	- 167.780	- 175.560

50401 LAURIKKALAN PAPPILA JA PIKKUPAPPILA

Laurikkalan pappilan ja Pikkupappilan tilat ovat asianmukaiset. Määräraha sisältää pieniä kunnostus- ja tarvikkehankintoja.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 46.911	- 43.430	- 30.251	- 32.455	- 34.450
TULOT	+ 6.601	+ 6.000	+ 6.300	+ 6.500	+ 6.700
NETTO	- 40.310	- 37.430	- 23.951	- 25.955	- 27.750

50402 RONKAALAN PAPPILA

Ronkaalan pappila on kohtuullisen hyvässä kunnossa. Vuosittain tehdään pieniä kunnostustöitä.

Rakennukseen on tehty viimeksi laajempia perusparannuksia vuonna 2004 mm. vesikatossa.

Vuonna 2012 on tehty pesuhuoneremontti. Vuodelle 2014 on varaus pienille kunnostuksille.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 28.967	- 7.480	- 11.270	- 9.050	- 9.850
TULOT	+ 17.780	+ 17.500	+ 18.000	+ 18.400	+ 18.800
NETTO	-11.187	+ 10.020	+ 6.730	+ 9.350	+ 8.950

50501 HONKANIEMEN LEIRIKESKUS

Vuosina 2008-2009 leirikeskus peruskorjattiin. Remontti valmistui toukokuussa 2009. Leirikeskus on nyt erinomaisessa kunnossa. Leirikeskus liitettiin jätevesien paikallisviemäröintiin vuonna 2011. Talousarviovuonna ei suunnitella korjauksia.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 71.199	- 62.870	- 76.606	- 72.550	- 82.490
TULOT	+ 8.718	+ 6.800	+ 2.400	+ 2.750	+ 2.750
NETTO	- 62.480	- 56.070	- 74.206	- 69.800	- 79.740

51001 KUSTAA VAASA

Kustaa Vaasan osake on ollut vuokralla. Vuokralaisen irtisanouduttua 30.9.2012 osake myytiin vuonna 2013. Myynnistä saatuja varoja ei käytetä käyttötalouteen.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 1.568	- 1.700	0	0	0
TULOT	+ 3.558	+ 13.000	0	0	0
NETTO	+ 1.991	+ 11.300	0	0	0

53002 METSÄTALOUS

Tehtävä: Hoitaa seurakunnan metsäomaisuutta kestävä kehityksen periaatteen mukaisesti niin, että siitä on hyötyä ja iloa tälle ja tuleville sukupolville.

Toimintasuunnitelma ja tavoitteet vuonna 2014: Laaditun metsäsuunnitelman mukaisten toimenpiteiden suorittaminen.

Hakkuut pyritään ajoittamaan mahdollisimman hyvin suhdanteet ja seurakunnan talouden tarpeet, lähinnä suuremmat investoinnit huomioiden. Metsätyömiehen palkkakustannuksista on budjetoitu metsätalouteen 10 %, hautaustoimeen 40 %, seurakuntatalolle 30 % ja kirkkoon 20 %. Vuonna 2014 suoritetaan hoito- ja kunnostushakkuita puun hintaa seuraten.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	-26.938	- 25.605	- 37.580	- 28.660	- 28.970
TULOT	+95.203	+ 40.000	+ 55.000	+ 50.000	+ 100.000
NETTO	+ 68.265	14.395	17.420	+ 21.340	+ 71.030

54001 MUU KIINTEISTÖTOIMI / TONTIT

Yleensä kiinteistötoimeen liittyvät kulut (mm. kaavoitus, hulevesi, kiinteistövero tonttien osalta, tonttien kunnossapitokulut).

Talousarviossa on varauduttu vuodelle 2014 omakotitonttien (30.000€) myyntiin.

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 20.023	- 16.100	- 19.000	- 19.000	- 19.000
TULOT	+ 72.982	+ 91.000	+ 103.000	+ 90.000	+ 92.000
NETTO	+ 52.959	+ 74.900	+ 84.000	+ 71.000	+ 73.000

5. PÄÄLUOKKA: KIINTEISTÖTOIMI YHTEENSÄ

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	- 511.041	- 463.591	- 469.870	- 457.908	- 481.694
TULOT	+ 248.868	+ 214.300	+ 216.800	+ 199.750	+ 252.350
NETTO	- 262.173	- 249.291	- 253.070	- 258.158	- 229.344

KÄYTTÖTALOUSOSAN YHTEENVETO

PÄÄLUOKKA	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
1	- 315.906	- 286.710	- 293.266	- 285.085	- 286.830
2	- 667.008	- 639.977	- 655.396	- 648.285	- 663.861
4	- 146.629	- 135.003	- 138.637	- 137.050	- 141.705
5	- 511.041	- 463.591	- 469.870	- 457.908	- 481.694
YHTEENSÄ	- 1.640.585	- 1.525.281	-1.557.169	-1.528.328	-1.574.090

PÄÄLUOKKA	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
1	+ 22.921	+ 5.700	+ 5.430	+ 5.430	+ 5.430
2	+ 32.504	+ 12.100	+ 21.850	+ 13.250	+ 20.350
4	+ 25.970	+ 32.400	+ 37.800	+ 34.600	+ 34.600
5	+ 248.869	+ 214.300	+ 216.800	+ 199.750	+ 252.350
YHTEENSÄ	+ 330.264	+ 264.500	+ 281.880	+ 253.030	+ 312.730

NETTO	-1.310.321	-1.260.781	-1.275.289	-1.275.298	-1.261.360
--------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

INVESTOINTIOSA

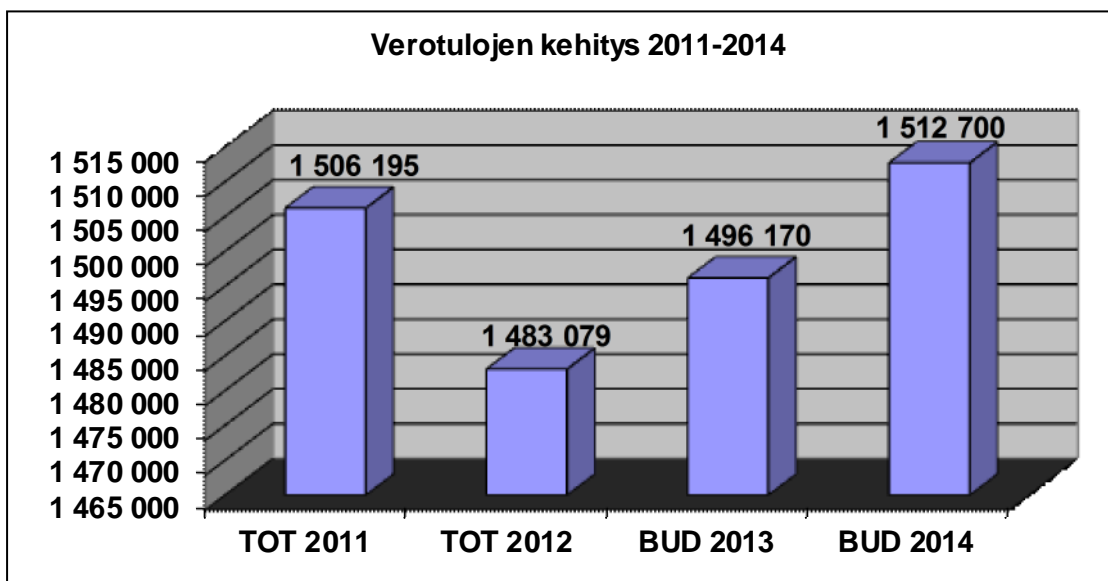
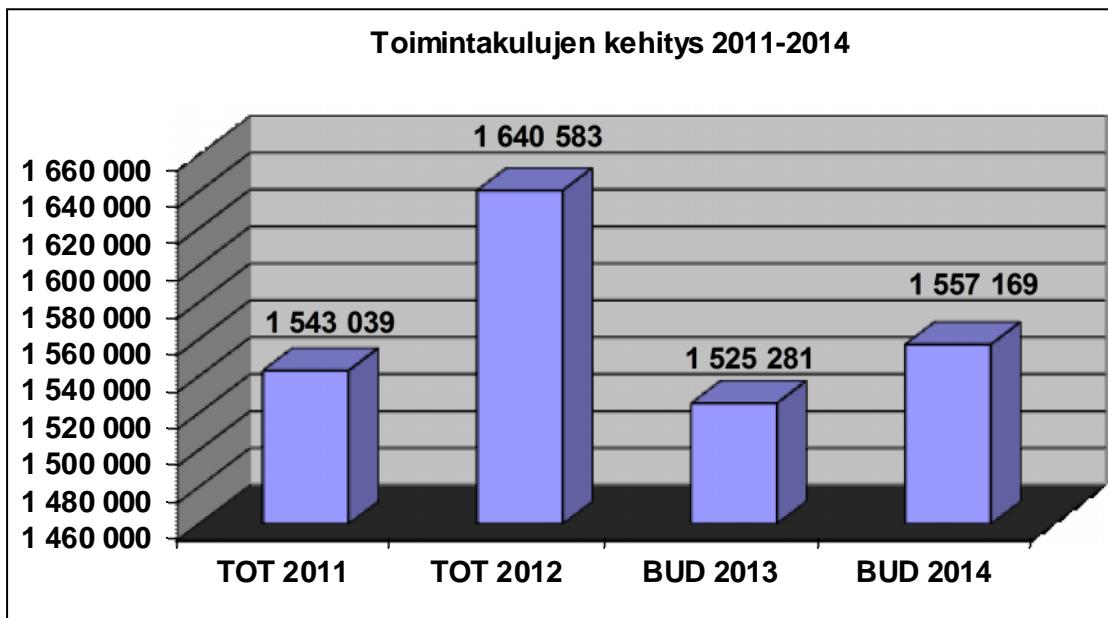
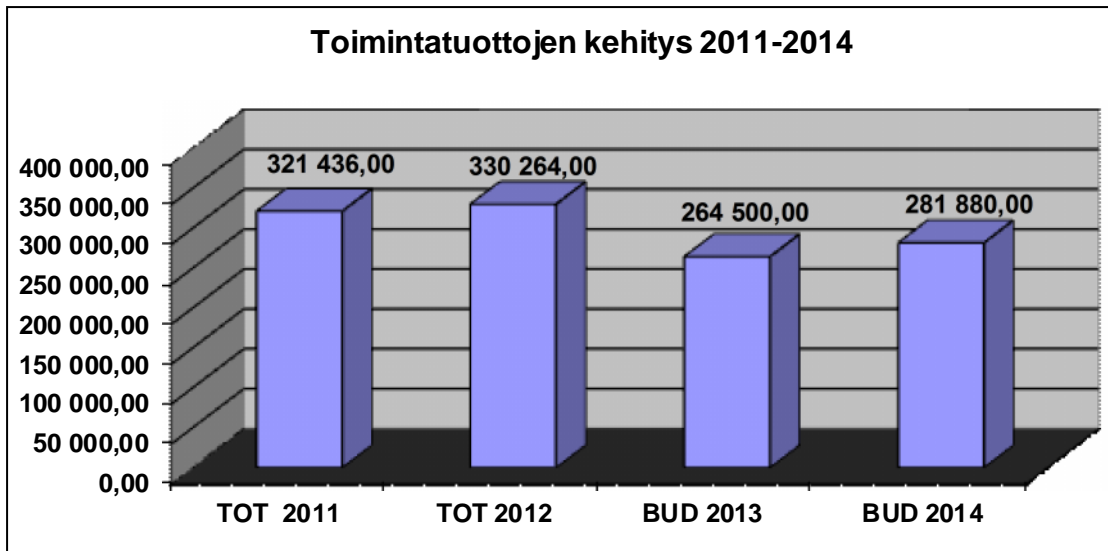
Investointilaskelma	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
Investointi			15.000 Kameravalv. 45.000 Kirkon torni		

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
Toimintatuotot	330.264	264.500	281.880	253.030	312.730
Toimintakulut	- 1.640.583	- 1.525.281	- 1.557.169	- 1.528.328	- 1.574.090
Toimintakate	- 1.310.319	- 1.260.781	- 1.275.289	- 1.275.298	- 1.261.360
Verotulot	1.483.079	1.496.170	1.512.700	1.521.080	1.521.080
Verotuskulut	- 31.420	- 31.000	- 35.000	- 35.000	- 35.000
Keskusrahastom.	- 62.154	- 81.500	- 86.000	- 88.000	- 90.000
Toim.avustukset					
Rahoitustuotot ja -kulut	46	-2.020	-25	475	975
Vuosikate	79.232	120.869	116.386	123.257	135.695
Poistot ja arvonalentumiset	-107.478	- 107.621	- 112.222	- 112.222	- 112.222
Satunnaiset tuotot ja kulut					
Tilikauden tulos	-28.246	13.248	4.164	11.035	23.473
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-28.246	13.248	4.164	11.035	23.473

RAHOITUSLASKELMAOSA

Rahoituslaskelma	Tilin- päättös 2012	Talous- arvio 2013	Talous- arvio 2014	Toiminta- suunnit. 2015	Toiminta- suunnit. 2016
Tulorahoitus:					
Vuosikate	79.232	120.869	116.386	123.257	135.695
Tulorahoituksen korjauserät	-6.182	-33.000	-30.000	- 15.000	-15.000
Tulorahoitus	73.050	87.869	86.386	108.257	120.695
Investoinnit:					
Investointimenot	-12.650		- 60.000	-	-
Pysyvien vastaavien myyntitulot	18.089	33.000	30.000	15.000	15.000
Investoinnit	5.439	33.000	30.000	15.000	15.000
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta	78.490	120.869	56.386	123.257	135.695
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-	-	-	-	-
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-31.984	-36.144	-34.500	-34.500	-34.500
Lainakannan muutokset	-31.984	-36.144	-34.500	-34.500	-34.500
Muut maksuvalmiuden muutokset	52.356				
Rahoitustoiminnan rahavirta	20.372	36.144	-34.500	-34.500	-34.500
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	98.862	84.725	21.886	88.757	101.195

VUODEN 2014 TALOUSARVIOON SISÄLTYVÄT ANNETUT AVUSTUKSET

Neuvosto valvoo, miten avustuksia käytetään.

Kohde	Tili/kustannuspaikka	EUR
Avustukset yksityisille	4830.20141	7.000
Haapajärven Eräpartio	4850.20133	1.800
Haapalastut	4850.20120	420
Kansanlähetys	4800.20160	350
Ruokapankin toiminta	4850.20141	5.000
Kirkon ulkomaanapu	4820.20170	1.700
Rauhanyhdistyksen kasvatustyö	4850.20132	200
Rauhanyhdistyksen kasvatustyö	4850.20136	270
Pyhäkoulutyö	4850.20132	300
Suomen Lähetysseura	4800.20160	14.000
Suomen Piipiaseura	4800.20160	1.650
Tammenlelväkuoro	4850.20120	240

		32.930

	TP 2012	TA 2013	TA/TS 2014	TS 2015	TS 2016
MENOT	40.252	38.330	32.930	32.930	32.930